

Takhoutoogst kan bodem uitputten

Bosbeheerders moeten terughoudend zijn met houtoogst op de armste gronden, stelt Anjo de Jong, onderzoeker bij Wageningen Environmental Research. Met collega's berekende hij het verlies aan nutriënten in de Nederlandse bossen als gevolg van oogst van stamhout en takken.

Bomen hebben naast stikstof ook nutriënten zoals fosfor en kalium nodig om te groeien. Op hogere zandgronden in Nederland is de bodem vaak erg arm en zijn die elementen schaars. Door depositie is er voldoende stikstof, wat goed is voor de groei, maar het zorgt voor uitspoeling van andere nutriënten. Zo ontstaat een onbalans die de vitaliteit en groei van het bos vermindert. Die onbalans in de bodem zien boscologen terug in het hout. De Jong: 'Nederlandse bomen hebben een veel hoger stikstofgehalte dan die in andere landen. Tegelijkertijd hebben ze juist lagere gehalten aan kalium en fosfor.' Dat speelt vooral in het stamhout. In takkenhout is het verschil voor stikstof kleiner, maar voor andere nutriënten groot.

Naaldbomen

Tegenwoordig oogsten bosbeheerders naast stamhout soms ook tak- en top hout voor gebruik als energiebron. Maar in de takken zitten naar verhouding meer nutriënten dan in de stammen, dus oogst je dan relatief veel voedingsstoffen, vooral bij naaldbomen waar de naalden aan de tak blijven zitten. Bij loofbomen als beuk, eik en berk die op arme grond groeien, zitten juist meer voedingsstoffen in de stammen. Daarom dringt De Jong er bij die bomen op aan spaarzaam te zijn met stamhoutoogst.

Staatsbosbeheer was betrokken bij het onderzoek en heeft naar aanleiding hiervan eigen richtlijnen opgesteld voor houtoogst. Ook andere beheerders hebben belangstelling voor de aanbevelingen van de onderzoekers. ^{SS}